

VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Ümraniye Belediyesi Veteriner Hizmetleri Kısa Sunumu

Travmalarda Acil Müdahale Sunumu

Dahili Vakalarda Acil Müdahale Sunumu

KISALTILMIŞ
PDF

LÜTFEN
PROFESYONEL
DESTEK
ALINIZ.

Ümraniye
Belediyesi

Travmalarda Acil Müdahale

İLK YARDIM

Herhangi bir kaza ya da yaşamı tehlikeye düşüren bir durumda, veteriner hekimlerce tıbbi yardımı sağlanıncaya kadar, hayatın kurtarılması ya da durumun daha kötüye gitmesini önleyebilmek amacıyla olay yerinde, tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız uygulamalardır.

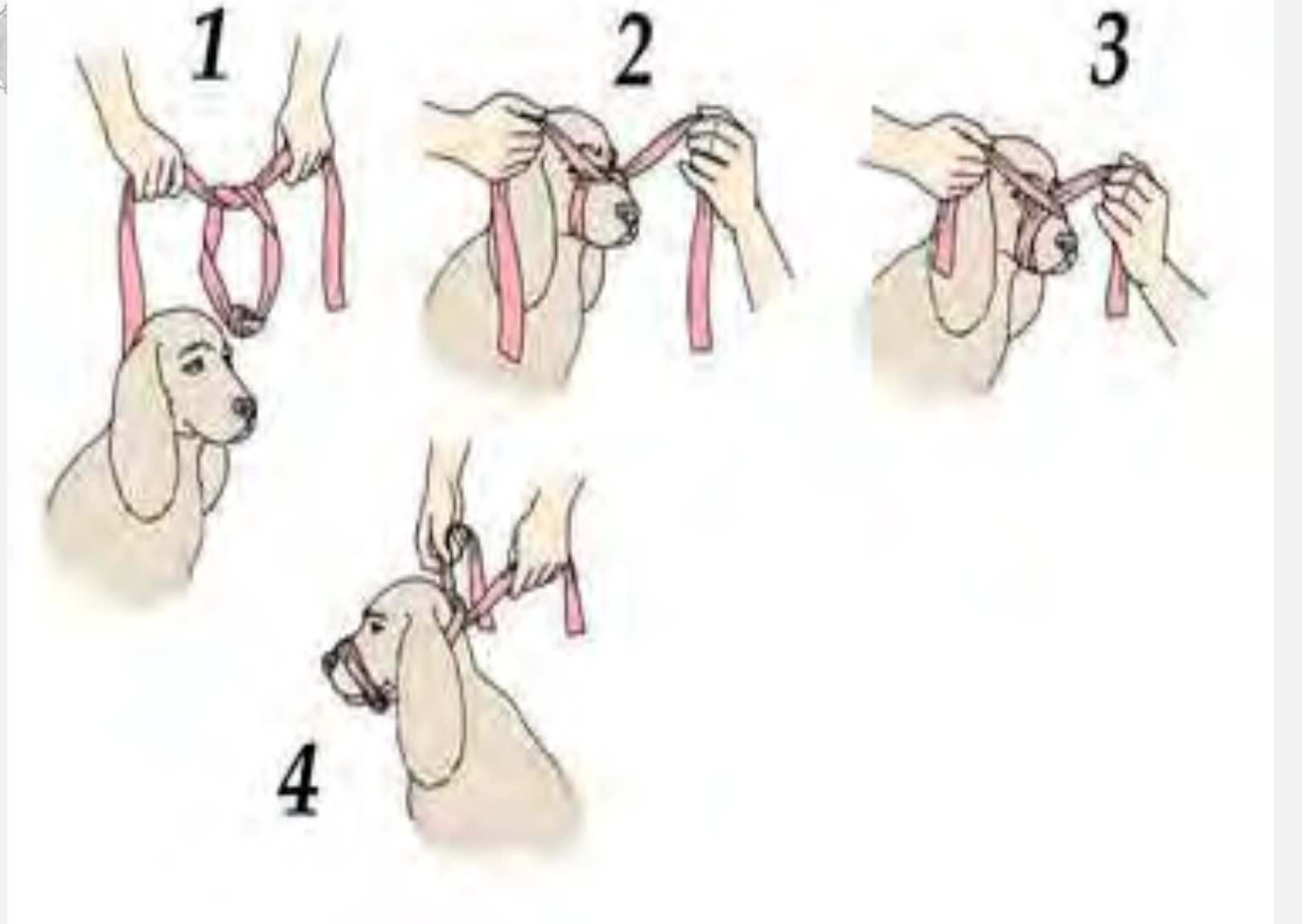
İLK YARDIM ÇANTASI

- Veteriner hekimin veya en yakın kliniğin iletişim numarası
- Eldiven
- Gazlı bez
- Elastik bandaj
- Havlu
- Dijital termometre
- Antiseptik solüsyon (antibakteriyel temizleyici)
- Göz yaşı damlası veya steril tuzlu göz damlası
- Ağızlık
- Cımbız
- Pamuk

TEMEL İLK YARDIM UYGULAMALARI

- Koruma
- Bildirme
- Kurtarma - dur, düşün, eyleme geç.

Bilinç kontrolü sonrasında;

A- **A**irway (havayolu)

B- **B**reathing (soluk alıp verme) – bak, dinle, hisset

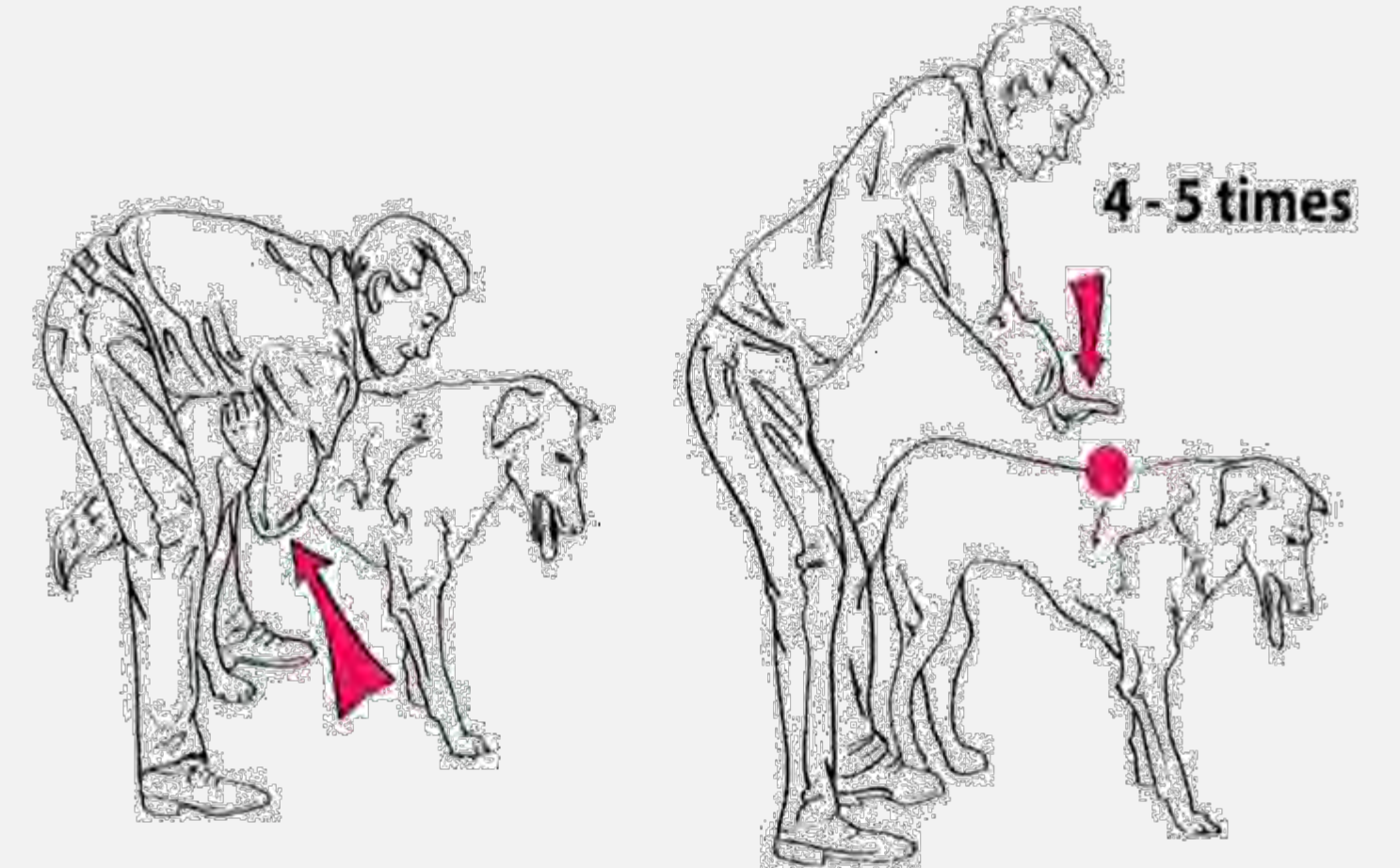
C- **C**irculation (dolaşım)

A

A- Airway (havayolu)

- Dili çek
- Baş ve boyun hafif geriye doğru pozisyonlandırılmalı
- Nefes almayı engelleyecek kalıntılar temizlenmeli
- Heimlich

B

B- Breathing (soluk alıp verme)

- El ile ağız kapatılıp dakikada 20 soluk

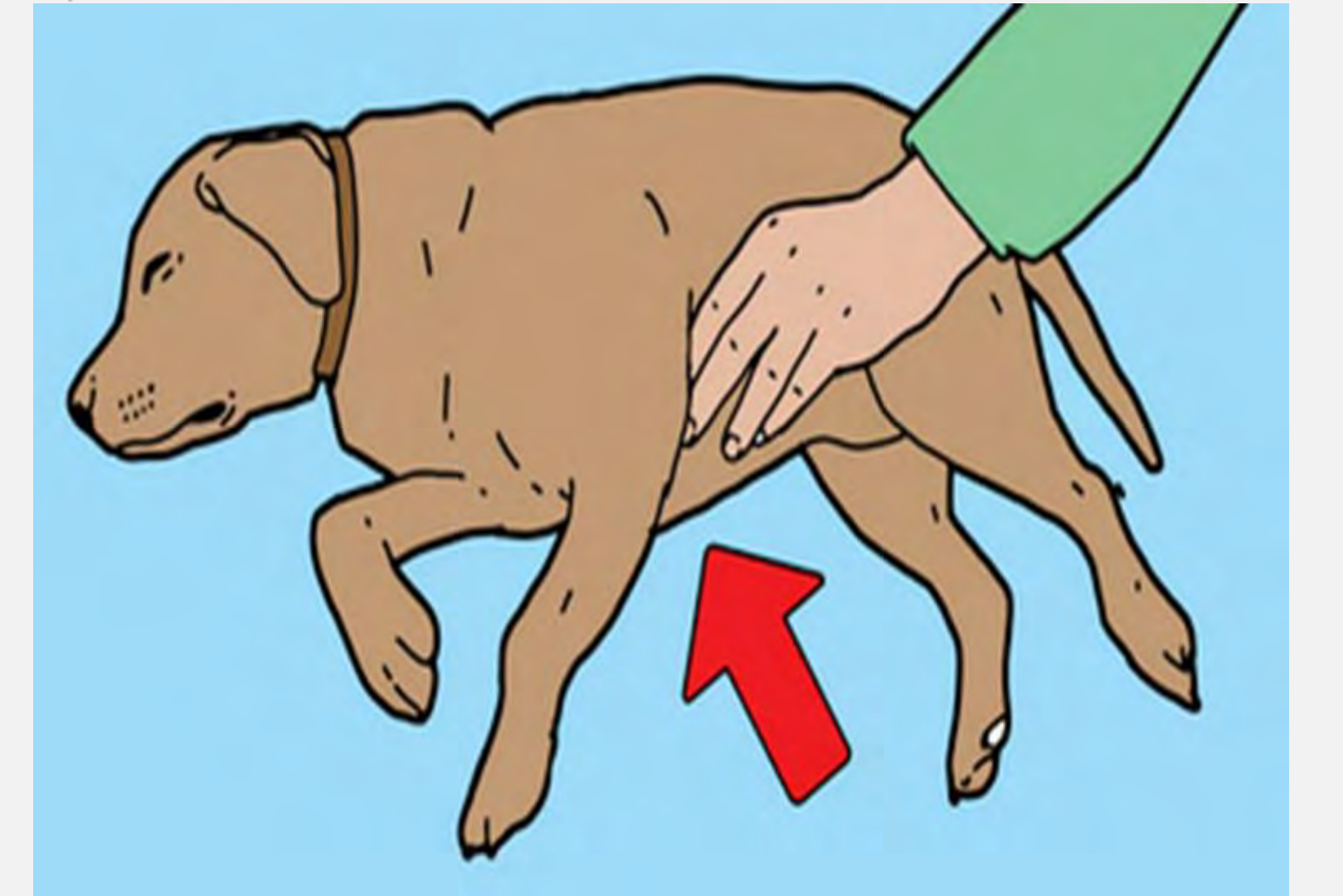

C

C- Circulation (dolaşım)

- Nabız kontrolü - dinle, hisset
Yoksa kalp masajı - sağa yatır dirseklerle kontrol - mide kontrol
- ✓ Büyük köpekte iki el (50-120)
- ✓ Orta boyut tek el
- ✓ Küçük ırk ve kedilerde parmak ile (70-140)

Dakikada 100-120 bası
30 masaj-2 soluk

İLK YARDIM ABC'Sİ

Continue Alternating

- Basit, sadece deri
- Komplike, derialtı dokular, kas, sinir

Kesici Batıcı Cisim Isırık Yaralanmaları

- Deride ve/veya derin dokularda yırtık-bakteriyel kontaminasyon
 - Batıcı cisim-kanama az
- 1- Kanama kontrolü
 - 2- Kontaminasyon önleme
 - 3- Hareketi önleme

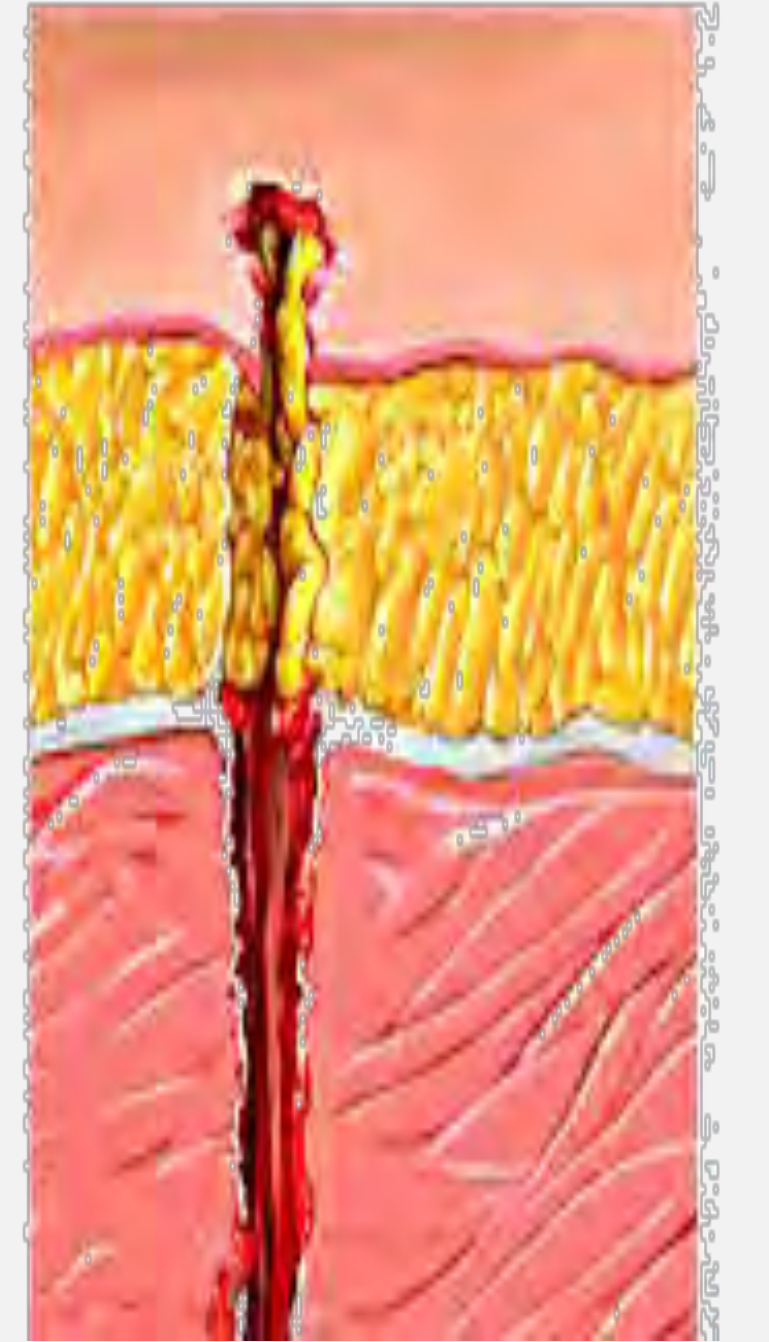

Ümraniye
Belediyesi

Laceration

Puncture wound

YARALANMALAR

Trafik Kazası Yüksekten Düşme

- Bilinç?
- İç kanama? - dış eti mukoza, kanlı öksürük, kanlı idrar, kanlı burun akıntısı, zayıf nabız
- Sakin yer - transport
- Basıncılı bandaj, elastik bandaj
- Kırık?

Bölgesel Yaralanmalar

- Abdominal (karın) yaralanmalar
- Göğüs yaralanmaları
- Kafa ve omurga travmaları
- Göz yaralanmaları - yabancı cisimler, toz, rüzgar, travma

Kırıklar

- Ağrı, şişlik, şekil bozukluğu, anormal oynaklık
- Açık kırık
- Kapalı kırık- geçici bandaj, tahta, sabitleme

- Herhangi bir kanamayı durdurmak oldukça önemli
- Kapillar - sızıntı
- Venöz - koyu kırmızı damlama
- Arteriyel - açık parlak kırmızı, fişkırma
- Şok - yüksek kalp atımı, düşük volüm
- Vücudun farklı bölgeleri, farklı teknikler
- Görünürde herhangi bir yara yok, iç kanama?

KANAMA

Gum Color Chart for Dogs & Cats

Pink / Bubble Gum Pink

Normal

Give 'Em A Treat!

Pale to White

Anemia or Shock

Call the Vet Immediately

Blue

Smoke Inhalation or Suffocation

Call the Vet Immediately

Bright Cherry Red

Carbon Monoxide Poisoning or Heatstroke

Call the Vet Immediately

Yellow

Liver Problems

Call the Vet The Same Day

Chart of Capillary Refill Times for Dogs & Cats

1 - 2 Seconds

Normal

Give 'em a Treat!

2 - 4 Seconds

Poor - Possible Dehydration or Shock

Call the Vet

More Than 4 Seconds

Emergency - Severe Dehydration or Shock

Call the Vet IMMEDIATELY

Less Than 1 Second

Emergency - Severe Heatstroke or Shock

Call the Vet IMMEDIATELY

Patiler

Ayağı gazlı bezle veya küçük bir havluyla sarın ve ayağa sabit basınç uygulayın. Kanama 5-10 dakika içinde durmalıdır.

Kanama sebebi tırnaksa?- un?

Ayak pedi?

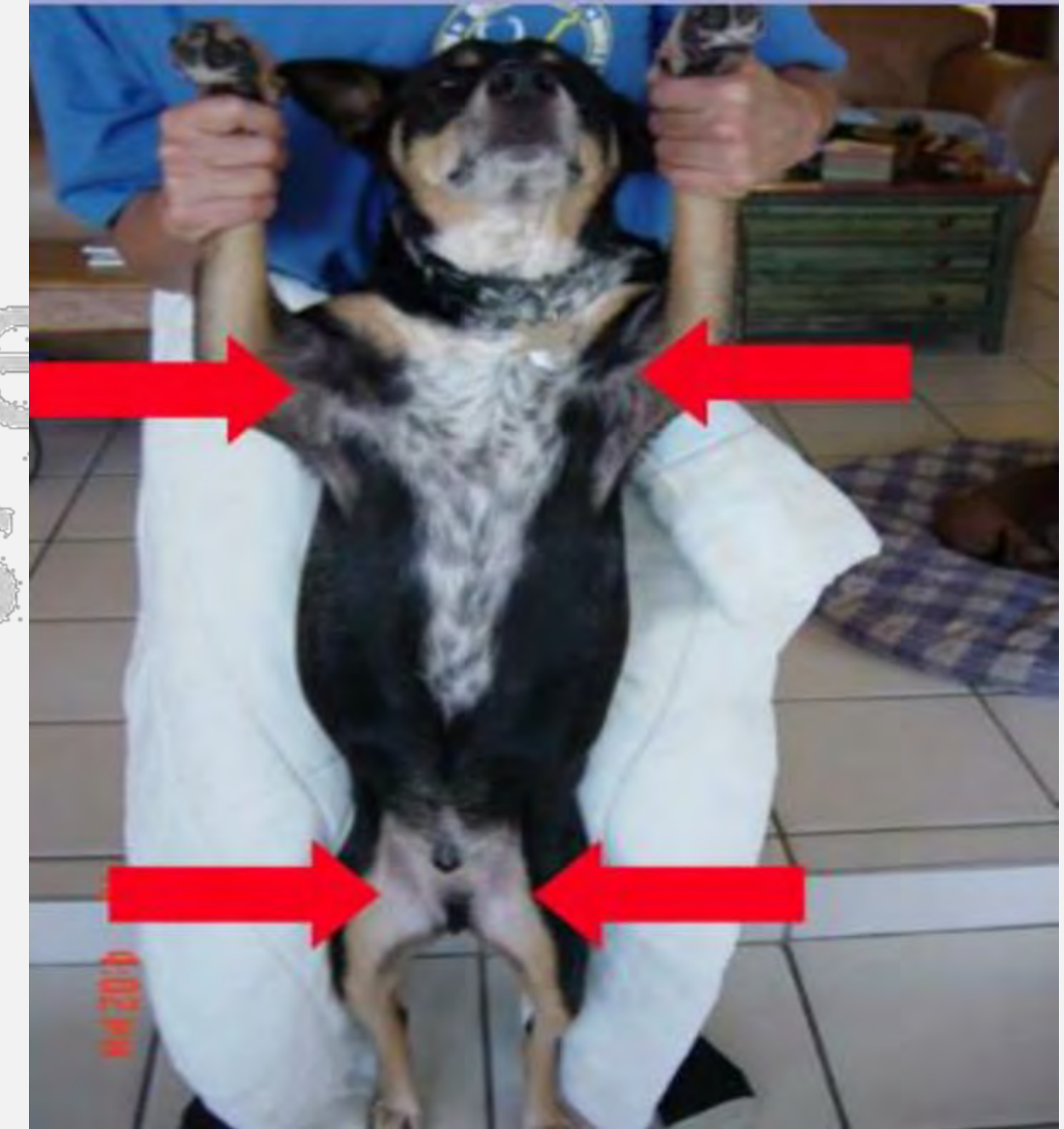
- Veteriner kliniğine giderken ayağınızı havluya sarılı tutun.
- Ayak, kesik veya yırtık ayak pedinden kanıyorsa; yabancı cisim?- Patiye soğuk suda yıkamak
- Yabancı cisim derindeyse ?- kanama, ağrı
- Kanamayı kontrol etmek için yaraya temiz bir havluyla baskı uygulayın.
- Kanamayı 10-15 dakika içinde durduramazsanız köpeğinizi acil veteriner kliniğine götürün.

Bacaklar

- Bacaklardaki kesiler, büyük bir damar veya arterin kesilmesi durumunda sıklıkla önemli kanamalara neden olur.
- Yaranın etrafına temiz bir havlu sarın ve sıkı bir baskı uygulayın.
- Mümkünse bacağı kalp seviyesinin üzerine kaldırın.
- Havlu iyice ıslanırsa çıkarmayın.
- Üzerine başka bir havlu koyun ve sıkı baskı uygulamaya devam edin.
- Havluyu çıkarmak pıhtıları yerinden çıkarabilir ve kanamayı daha da kötüleştirebilir.

Göğüs-Gövde

- Hastanın göğsünde veya karın duvarında bir kesik varsa havluyu yerinde tutmak zor olabilir, bu nedenle bantlamak gerekebilir.
- Havluyu tüm göğüs veya karın çevresini saran 3 veya 4 şerit bantla sarın.
- Solunum bozukluğunu önlemek için havluyu çok sıkı bantlamamalı.

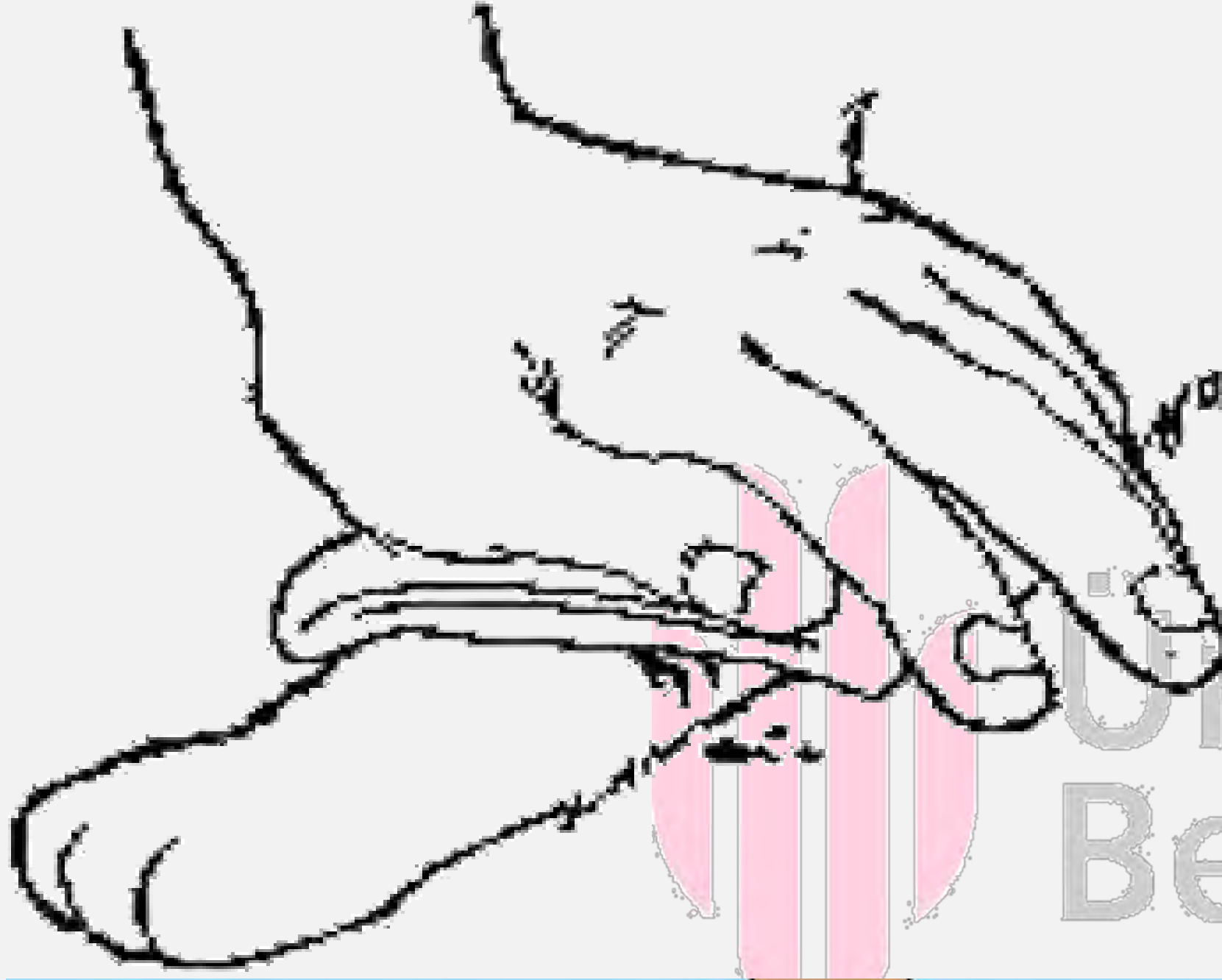

Kulaklar

- Çok kanama eğilimindedir.
- Kulak kanatlarında cilt yüzeyinin yakınında çok sayıda kan damarı vardır ve köpekler başlarını sallama eğilimindedir, bu da kanamayı daha da kötüleştirir.
- Kulak kanadının her iki tarafına gazlı bez veya küçük bir yüz havlusu yerleştirin, ardından kulağı köpeğin başının üzerinden katlayın ve sıkıca yerinde tutun.
- Köpeğin başının üst kısmına ve boynunun altına bant sararak havlu veya gazlı bezi yerinde tutabilirsiniz.
- Nefes almayı kısıtlamamaya çok dikkat edin. İki parmağınızı köpeğin boynu ile bandaj arasına yerleştirebilmelisiniz.

KANAMA

ISI ÇARPMASI

- Sıcak, rutubetli, sirkülasyonsuz ortam
- Vücut ısı ↑
- Hızlı ve güç solunum, kusma, bayılma
- Akan su, soğuk su, ıslak havlu

Geçen Süreye göre Araç içi Sıcaklığı (*):

Geçen Süre	Hava Sıcaklığı (C) - (Araç Dışı)					
	21	24	26	29	32	35
0 dakika	21	24	26	29	32	35
10 dakika	32	34	37	40	43	45
20 dakika	37	40	43	45	48	51
30 dakika	40	43	45	48	51	54
40 dakika	42	45	48	50	53	56
50 dakika	44	47	49	52	55	58
60 dakika	45	48	50	53	56	59
1 saat >	47	49	52	54	57	60

* San Francisco Üniversitesi'nin yayınıdır.

GÜNEŞ ÇARPMASI

- Nadir görülür.
- Başa gelen direkt gün ışığı
- Ani bitkinlik, sendeleme, bilinç kaybı, kasılma
- Serin alan, başa soğuk su

Yanıklar

- Ateş
 - Elektrik- alan küçük yıkımlanma büyük
 - Kimyasal - ağız içi, burun, pati
- Tüylerde sararma, yanık, deride kabarma, şişlik kızarıklık
- 1-Etkenden uzaklaştır
- 2- Akan su ile soğutma?, ıslak havlu (vücut sıcaklığını düşürmeden bölgeyi soğutma)

Donma

Aşırı soğuk nedeni ile soğuğa maruz kalan bölgeye yeterince kan gitmemesi ve dokularda kanın pıhtılaşması ile dokuda hasar oluşur.

- Çok soğuk havalarda veya uzun süre soğuğa maruz kalma,
- Hareketin kısıtlandığı veya yavru hayvanlarda.

Üç derecede ele alınır.

1.Derece donma: Kulak ucu, kuyruk ucu burun ve ayaklar gibi uç organlar uyuşma

2.Derece donma: Tüm vücutta uyuşukluk, deride yanık veya su kabarcıkları oluşur

3.Derece donma: Geri dönüşü olmayan, uç organlarda morarmalar

- Termal battaniye yada normal battaniye ile sarılmalı,
- Sıcak ortama alınıp yavaş şekilde vücut ısısı yükseltilmeli,
- Masaj yada ani ısı yükseltilmemeli,
- Derideki su toplanmış bölgeler patlatılmaz, bu bölgelerin üstü örtülür,
- Donuk bölge ovulmaz, kendi kendine ısınması sağlanır.

5199 Hayvanları Koruma Kanunu Madde 21- Bir hayvana çarpan ve ona zarar veren sürücü, onu en yakın veteriner hekim ya da tedavi ünitesine götürmek veya götürülmesini sağlamak zorundadır.

CEZANIN MAHİYETİ	KANUNDAKİ METNİ	CEZA MİKTARI (TL)
21'inci maddeye aykırı hareket edenlere hayvan başına	Bir hayvana <u>çarpan ve ona zarar veren sürücü</u> , onu en yakın veteriner hekim ya da tedavi ünitesine götürmek veya götürülmesini sağlamak zorundadır.	4.554

Ümraniye
Belediyesi

Dahili Vakalarda Acil Müdahale

Ne Kadar Acil?

Triyaj

Hızlı bir anemnez ve fiziksel muayene ile hastaların aciliyet derecesini ortaya koymaktır.

Ne Kadar Acil?

Kategori 1

Girişimde dahi bulunamadan ölme riski yüksek hasta.

Kategori 2

En geç 30 dk. içerisinde müdahale edilmesi gereken hasta.

Kategori 3

Hasta ama birkaç saat içerisinde müdahale edilebilir.

Kategori 4

Acil hasta değil, 24 saat içerisinde müdahale edilebilir.

Triyaj Esnasında Değerlendirilmesi Gereken Parametreler

- Ateş
- Nabız
- Solunum Sayısı
- Elastikiyet
- Mukoza Yapısı
- Kapiller Dolum
- Bilinç

- Ağrı, gerçek veya potansiyel bir doku hasarından kaynaklanan veya bu şekilde tanımlanan, hoş olmayan bir duyu ve duygusal bir deneyimdir.
- Ağrı hafif, bölgesel veya şiddetli olabilir.

Ağrı Belirtileri ve Ağrı Düzeyi

- Agresyon
- Bağırma
- Kaçma
- Sakınma
- Taşikardi (hızlı kalp atımı)
- Taşipne (hızlı solunum)
- Dilate pupillalar (büyümüş göz bebeği)

- Kardiyovasküler sistemin ve solunum sisteminin tekrar etkin tekrar düzenli hale gelmesi için yapılan çalışmalar bütünüdür.
- En iyi şartlarda dahi CPR başarısı %35-44'tür.
- Anesteziye bağlı müdahalenin başarı ihtimali daha yüksek !

CPR Birçok Bölümden Oluşur

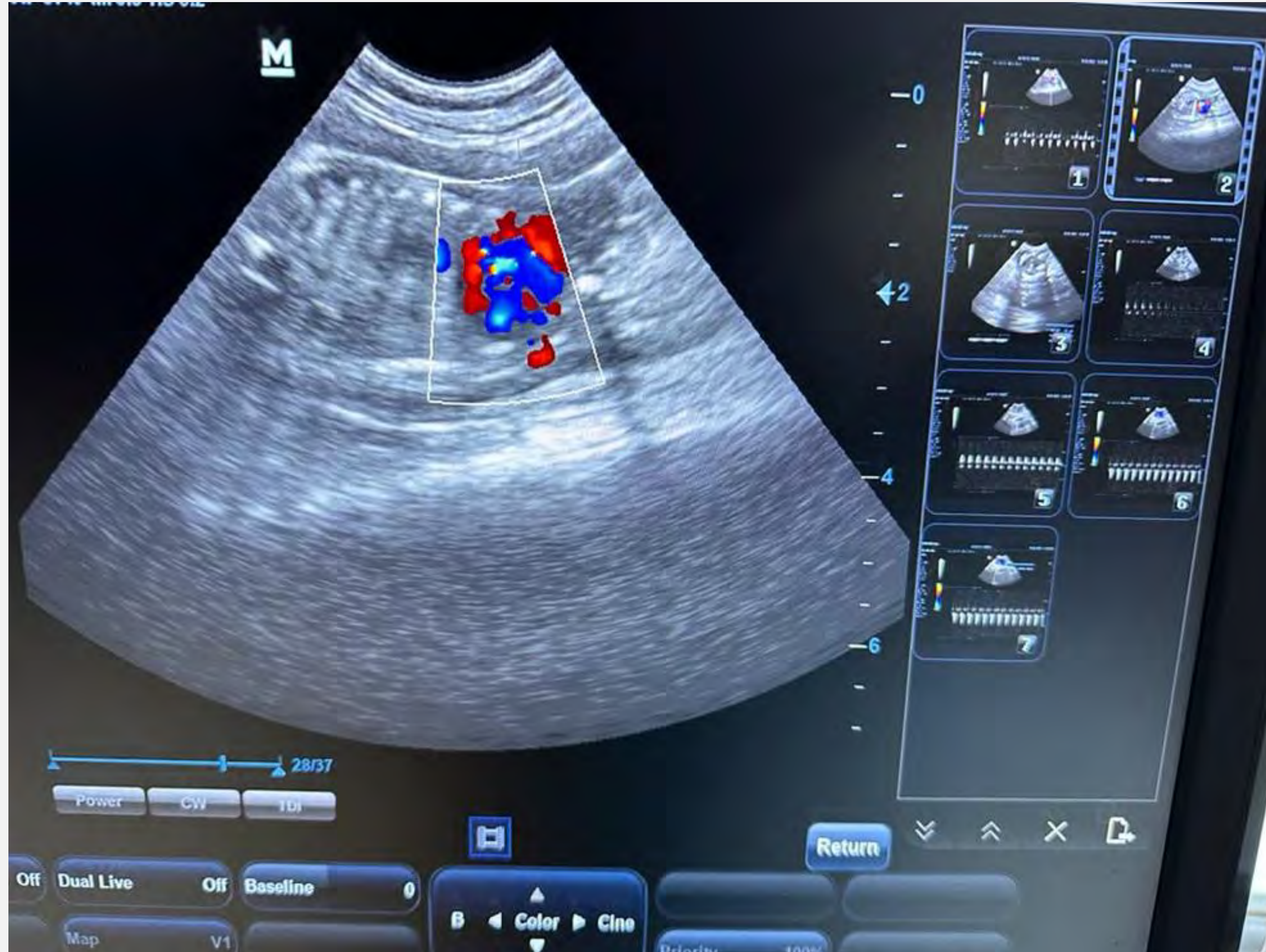
- Hazırlılık ve girişim
- Temel kardiyak yaşam desteği
- Ventilasyon ve sirkülasyon
- İleri kardiyak yaşam desteği
- İlaç uygulamaları
- Gerekli ise defibrilasyon
- Monitorizasyon
- Resusitasyon sonrası tedavi

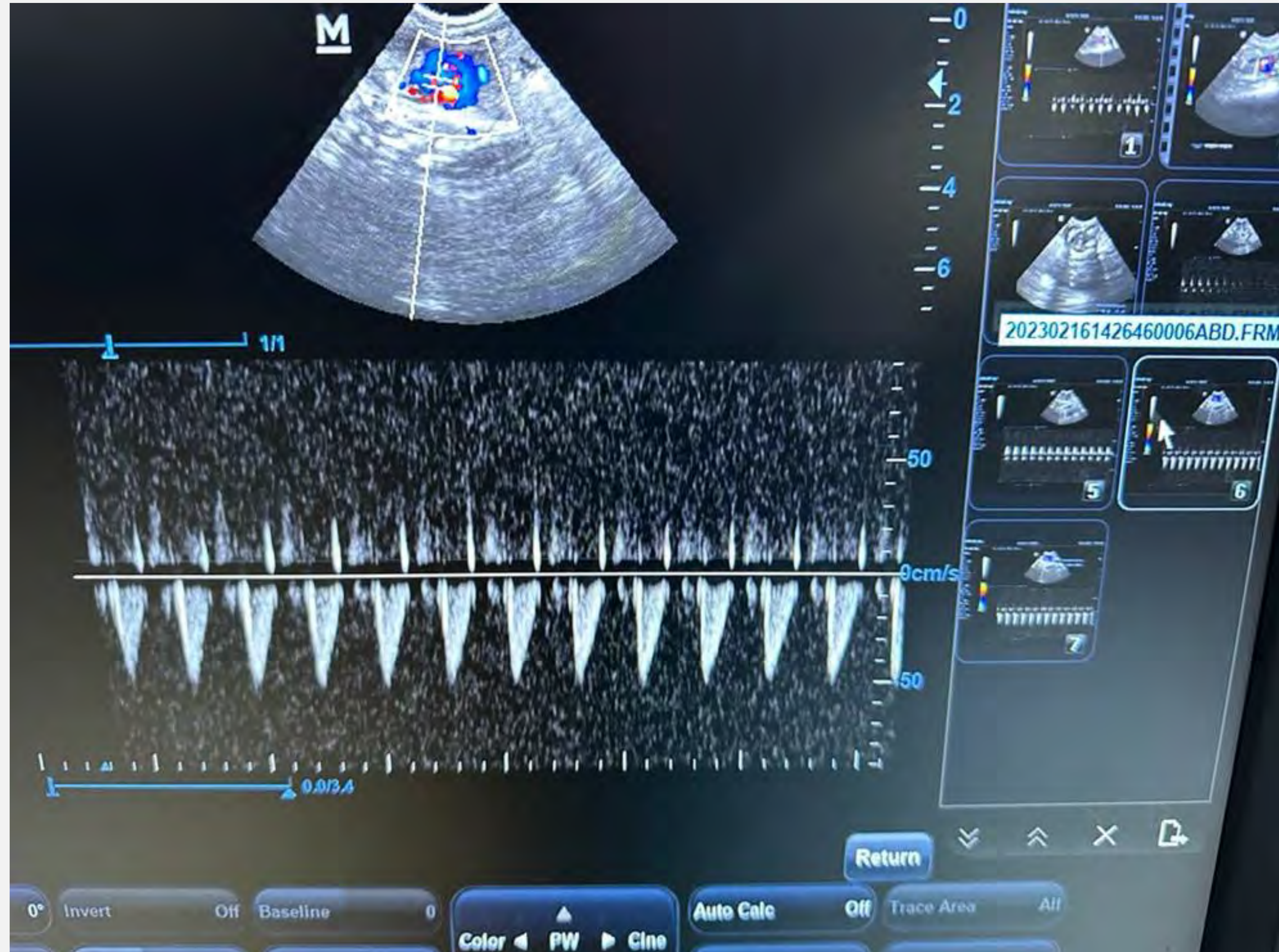
Ümraniye
Belediyesi

CPR

CPR

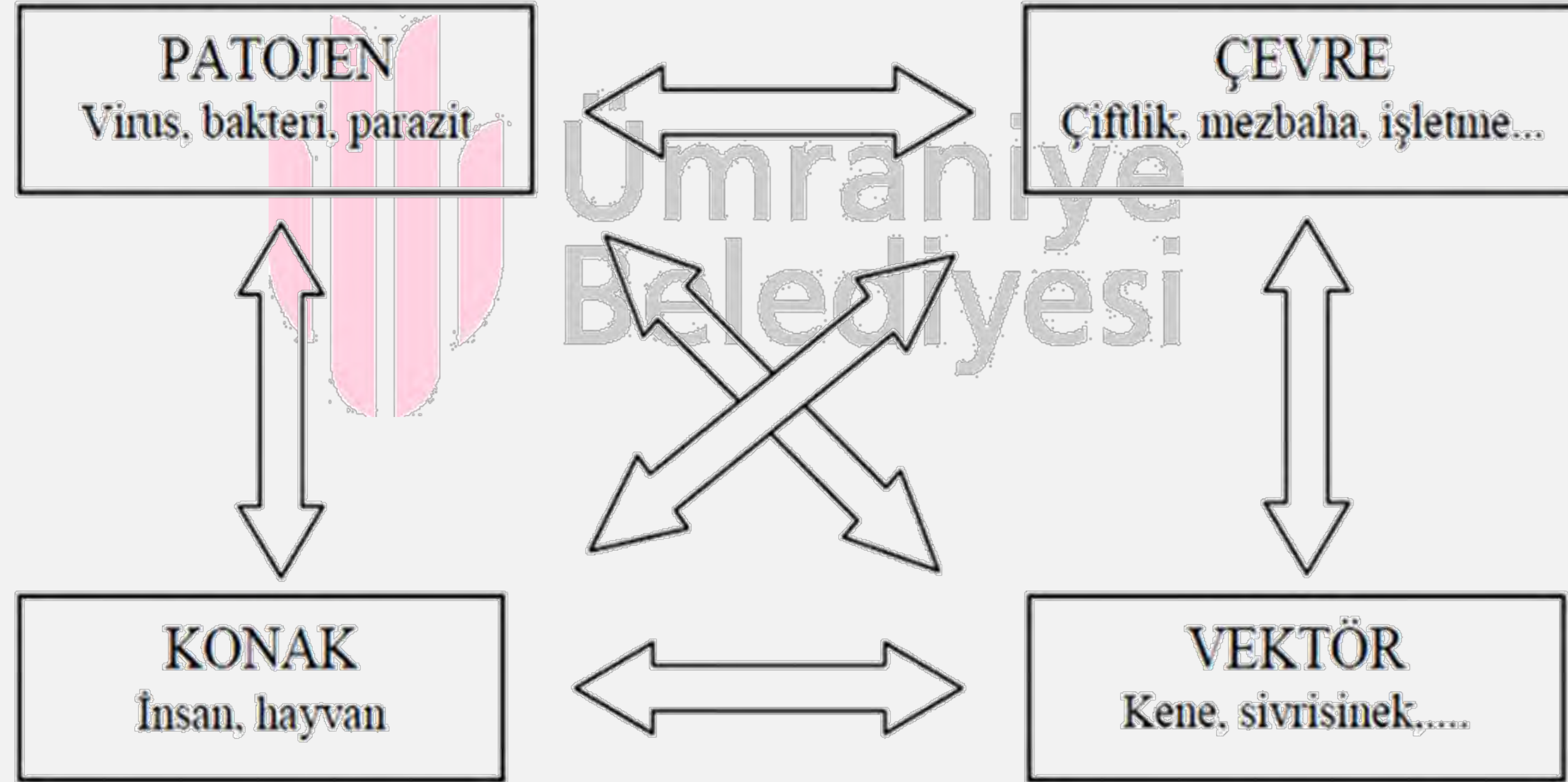

Yunancada **Zoon** hayvan, **Nosos** hastalık

Zoonoz Hastalıklar, insanlar ve hayvanların birbirine bulaştırabildikleri ve her iki gruba dahil canlılarda şekillenen hastalıklar

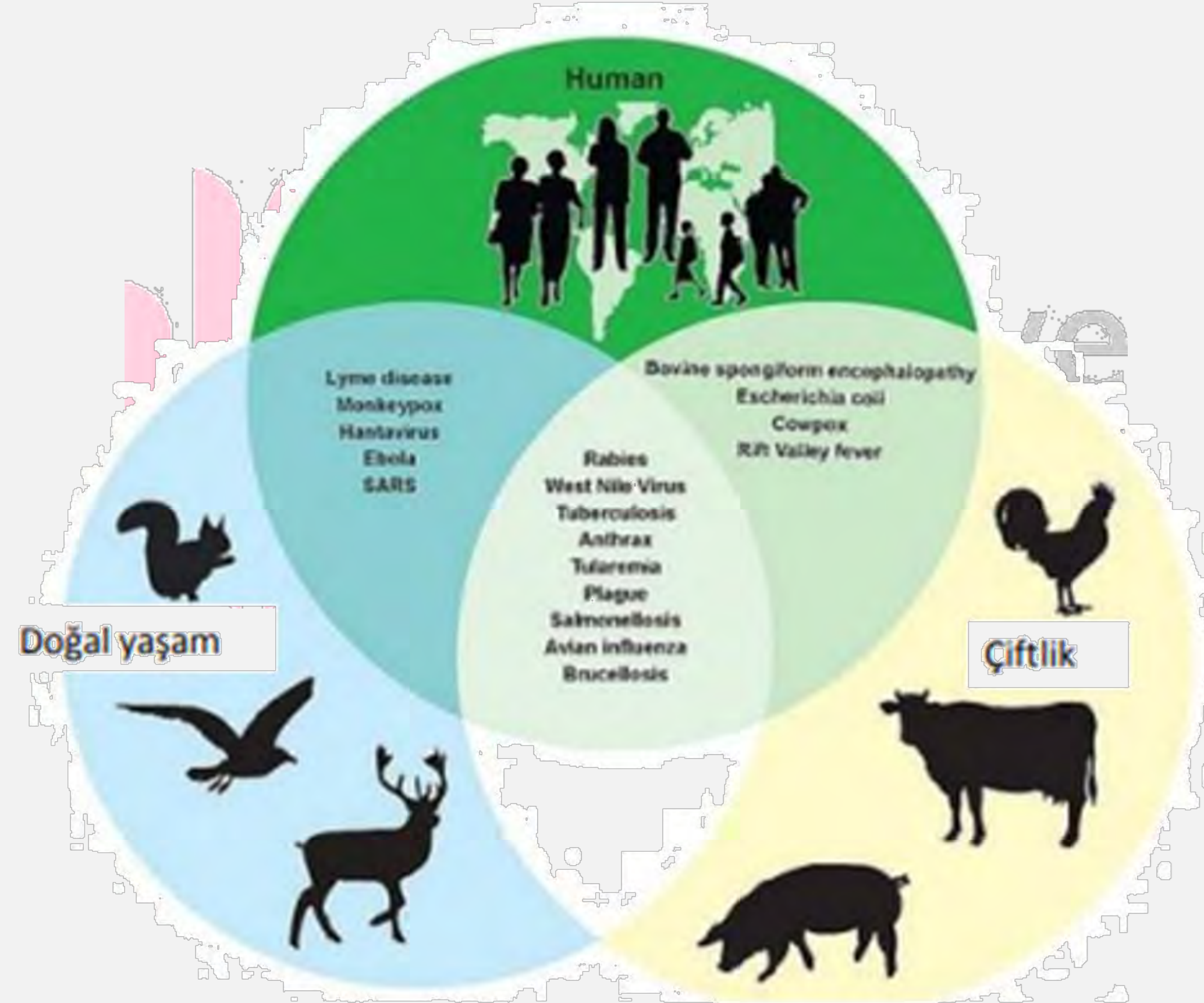
İnsanlarda mikroorganizmaların neden olduğu yaklaşık **1415** enfeksiyonun **%61'i** zoonotik enfeksiyondur ve bunun da **%75'i** yabani hayvan ve yaşamla ilişkilidir.

Zoonoz enfeksiyonlarda bulaşma ilişkisi

ZOONOZ HASTALIKLARA GENEL BAKIŞ

Doğal yaşam içerisinde canlılar arasındaki hastalık ilişkisi

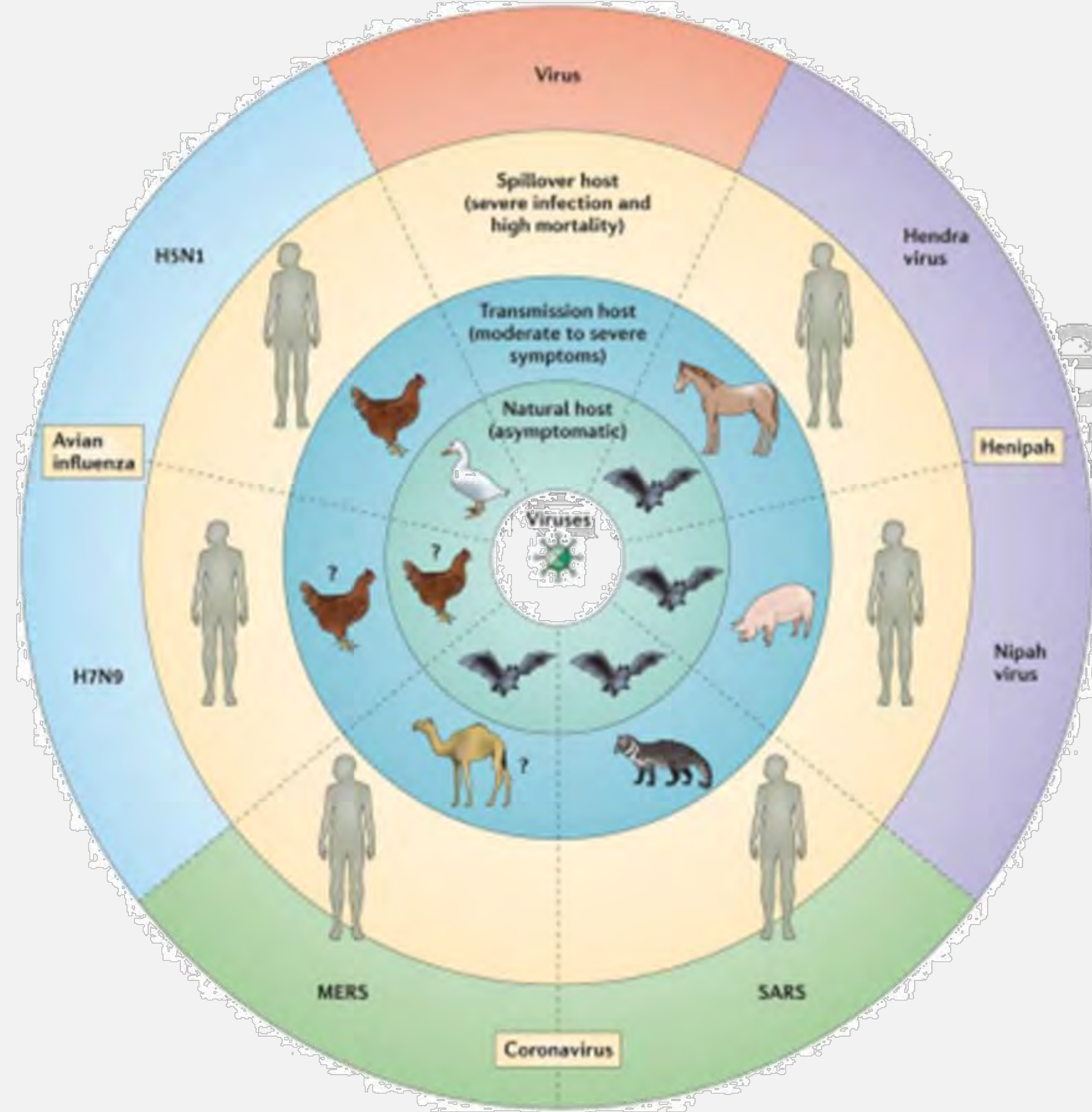
Zoonoz hastalıklarda bulaşma

patojenler (virus, bakteri, mantar, parazit)

- ❑ solunum, sindirim, mukoz membranların kontaminasyonu, derilerdeki yara ve çizikler
- ❑ vücut sıvıları, sekresyonları ve lezyonlar
- ❑ et, süt ve bunların ürünleri ile kontamine sebzeler ve sular,
- ❑ arthropodlar biyolojik ve mekanik vektör

ZOONOZ HASTALIKLARA GENEL BAKIŞ

2000'li yıllarda ortaya çıkan önemli viral zoonotik infeksiyonlar

Flutd (Feline Lower Urinary Tract Disease)

- Kastre edilmiş genç erkek kedilerde
- Obez kedilerde
- Az su içen kedilerde
- Diyetle lif oranının düşük olması
- Diyetle Mg oranının yüksek olması
- Sık beslenen kedilerde
- İran kedilerinde daha sık olarak şekillendiği tespit edilmiştir.

ACİL DURUMLAR

Akut Böbrek Yetmezliği

- Ani ve akut olarak gelişen etki ile böbreklerin hasar görmesi sonucu oluşur.
- Primer sebep toksinler (örn. etilen glikol zehirlenmesi, aminoglikozitler, hiperkalsemi, hemoglobininüri) ve işemidir (örn. Emboli, çok derin uzun süreli anestezi, şok, nonsteroid antienflamatuvar ilaçlar)

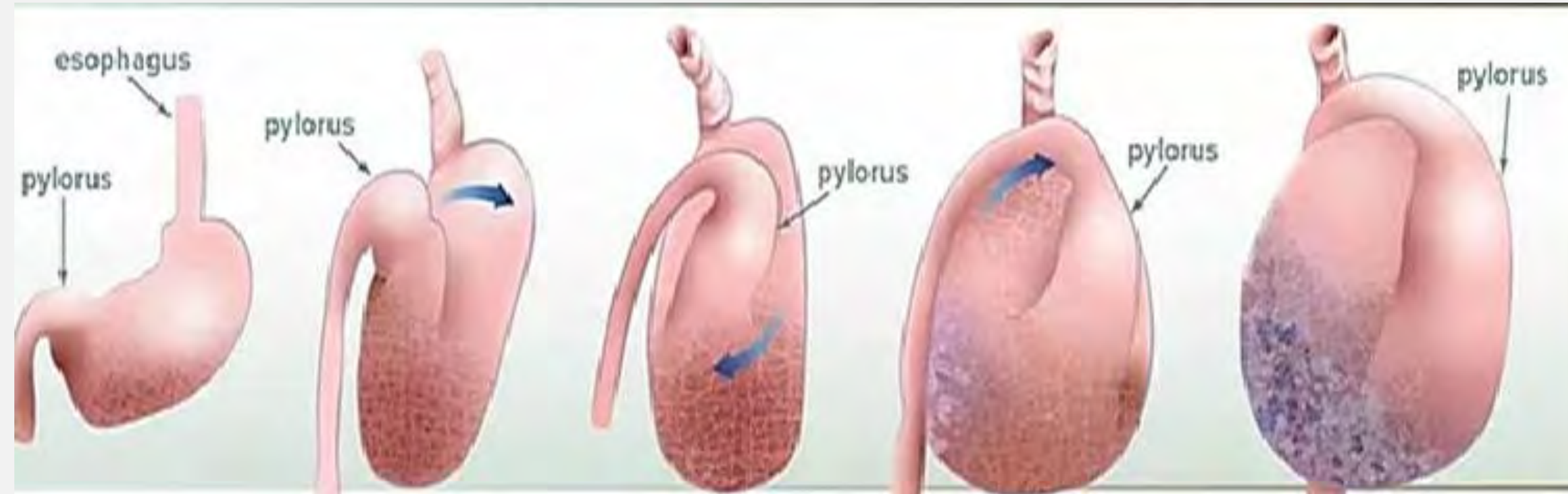
Nöbet

- Beyin fonksiyonlarındaki geçici bir bozukluk sonucu ani gelişen, spontan olarak sonlanan, sebebe bağlı olarak tekrar etme eğilimi gösteren nörolojik bir bozukluktur.
- Çoğunlukla generalize ve bilinç kaybı ile karakterizedir.
- İskelet kaslarındaki istemsiz kasılmalar sonucu toniklonik bacak hareketleri ve opistotonus görülür.
- İstem dışı idrar ve gaita kaçırma gözlenir.
- Nöbetler çoğunlukla hasta hekime getirilmeden önce bitmiştir.
- Ancak beraberinde olabilecek hastalıkları (hepatik yetmezlik, üremi, diabetes mellitus, hipoglisemi, insulinoma, toksinler ve tiamin eksikliği) araştırmak gerekebilir.

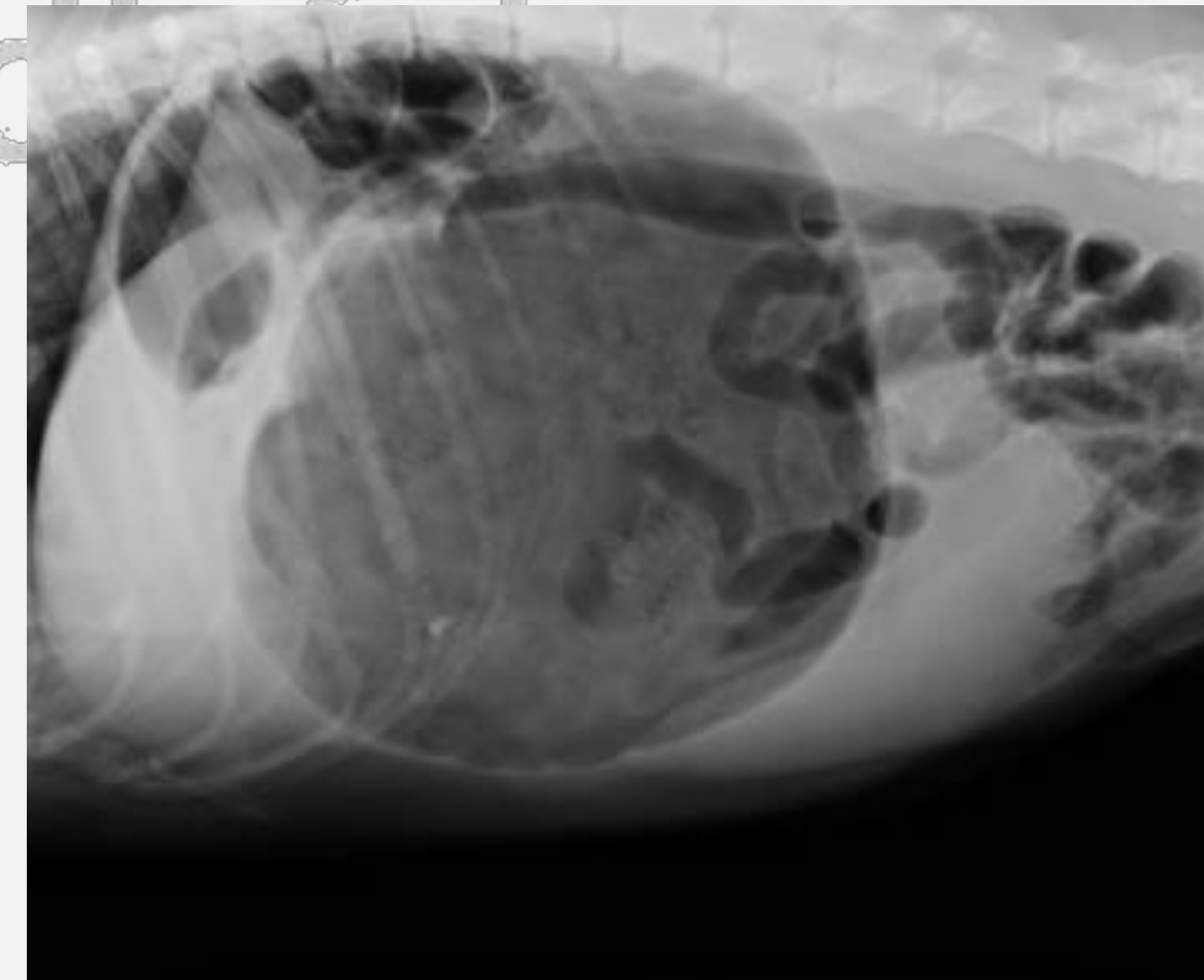
GDV

- Genellikle iri ve derin göğüslü köpek ırklarında görülür
- Belirgin derecede midenin gazla gerginliği ve değişik derecelerde rotasyonuyla karakterizedir.
- Acil medikal ve cerrahi müdahale gerektirir.
- Yemekten hemen sonra fazla miktarda su içilmesi veya aşırı kondisyon gerektiren hareketlerin yapılması sebep olur
- Günde tek büyük bir öğün yemek, derin bir kaptan yemek, dolu mide ile aşırı egzersiz, gıdaları hızlı yutmak diğer sebepler arasında sayılır.

ACİL DURUMLAR

Bloated
and
twisted

- Hipotermiyi düzelt
- Dehidrasyonu düzelt
- Hipoglisemiyi düzelt
- Besle
- ★ Sağlıklı yenidoğanlar ilk 3 - 4 hafta tüm ihtiyaçlarını anneden karşılamalıdır.
- ★ Perine ve abdomen her beslemeden sonra ılık su ile ıslatılmış pamuk ile masaj yaparak ürinasyon ve defekasyon uyarılmalıdır.

Zehirlenme Yapan Gıdalar ve Maddeler

- Tüm Allium türleri (soğan, sarımsak, yeşil soğan, pırasa, vb) toksik etkilidir
- Halk arasında “Kalanço bitkisi” olarak bilinen “Kalanchoe”
- Zambak Türleri , Nergis, Çoban püskülü, Yasemin
- Çikolata

Çam Kese Böceği Tırtılı

Zehirlenmelere Genel Yaklaşım

- Yıkama
- Gastrik Lavaj
- Aktif Kömür
- Emilmiş toksinin uzaklaştırılması
- **KUSTURMA!**

Hayvanın bilinci yerinde değilse

Kostik madde yuttu ise

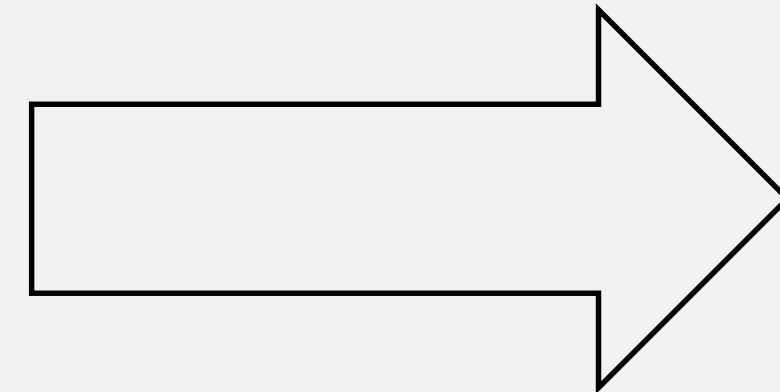
Nöbet geçiriyorsa

Aşırı halsiz ise

Bradikardisi var ise

Öğürme refleksi azalmış ise

Larengeal paralizi var ise

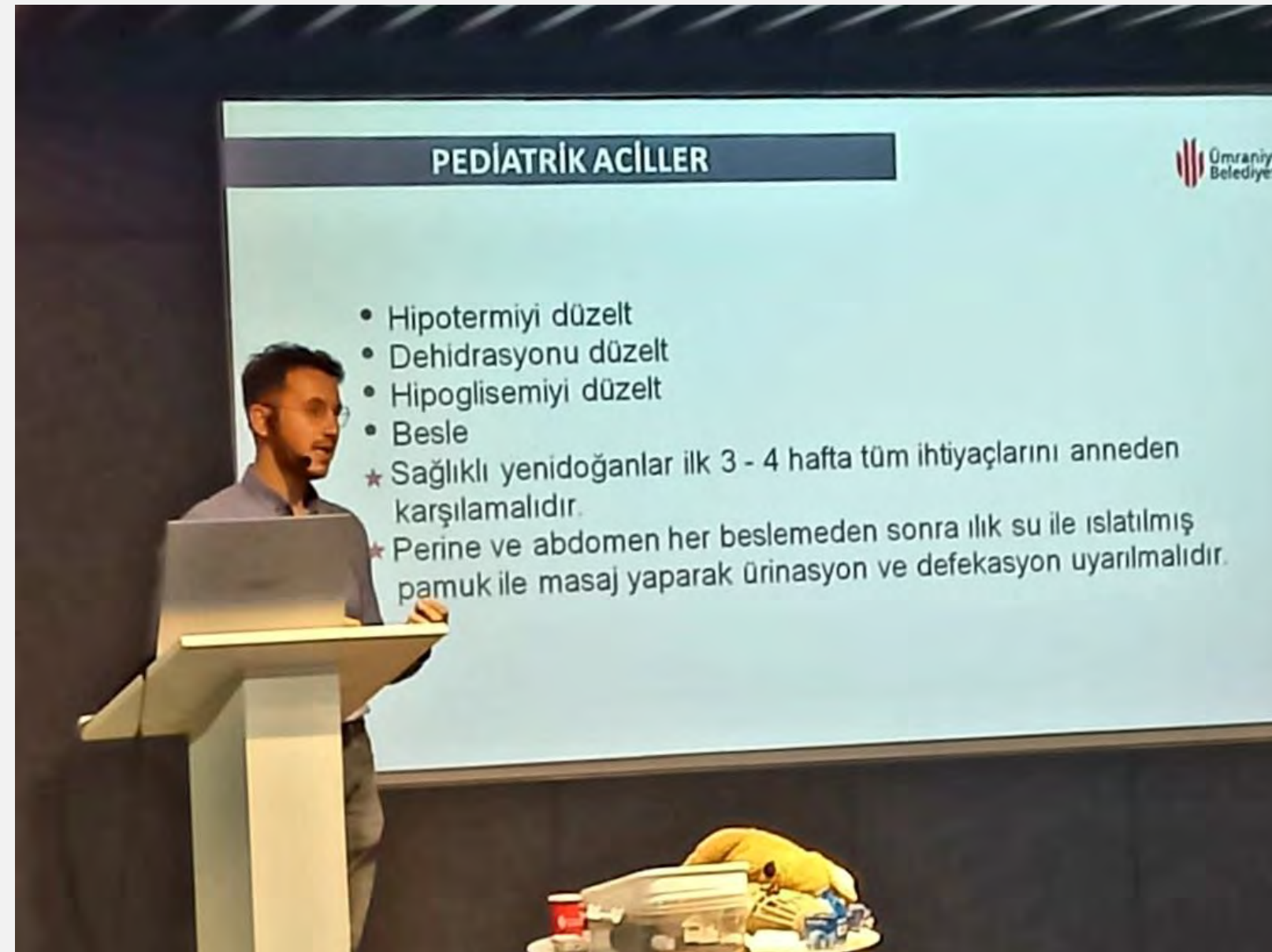

KUSTURLMAMALIDIR

En kısa zamanda veteriner kliniklerine gitmek ve dostumuzu uzman kişilere teslim etmek ise doğru teşhis ve tedavinin uygulanmasını sağlayacağından dolayı yapılacak en mantıklı hareket olacaktır.

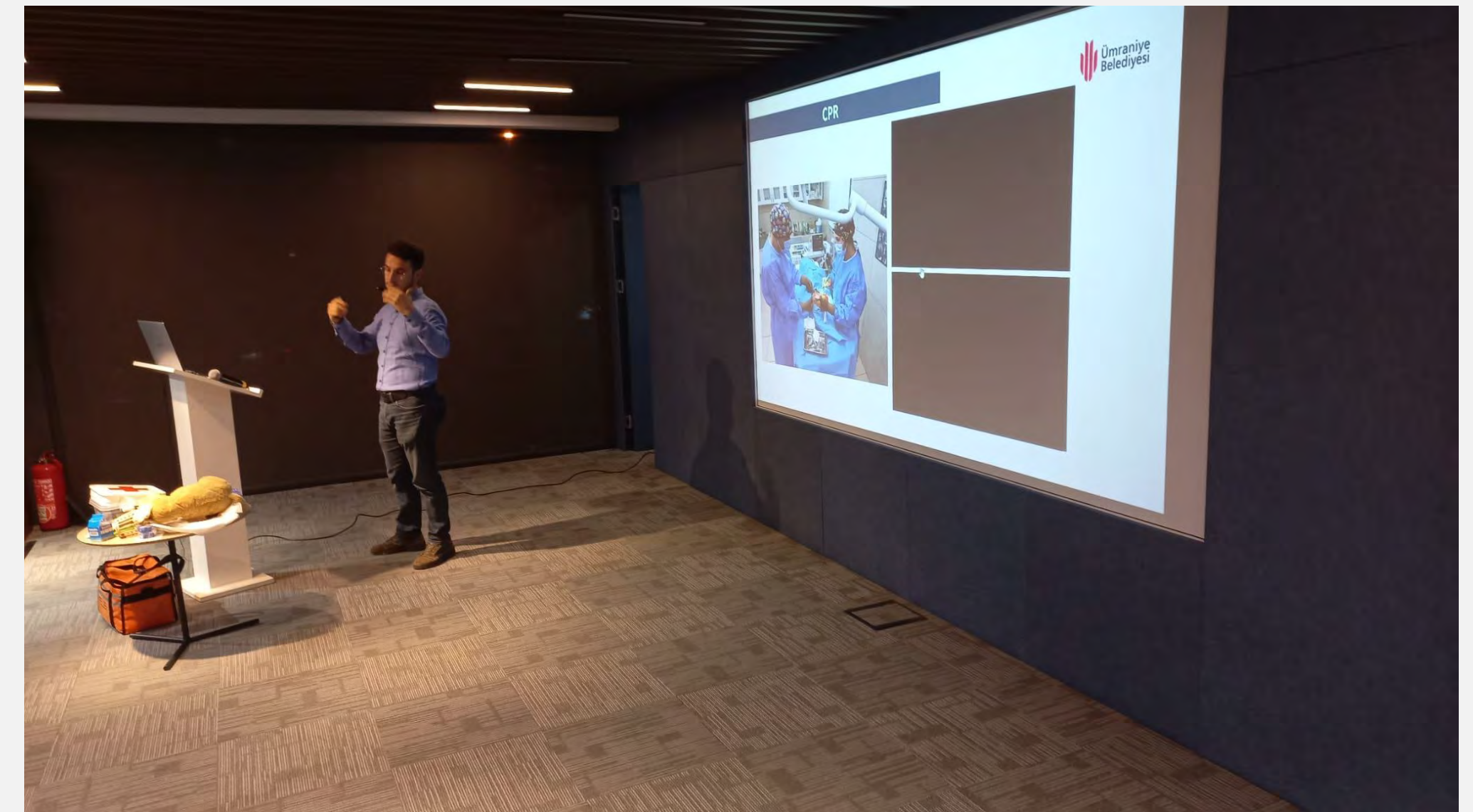
EĞİTİMLERDEN GÖRSELLER

EĞİTİMLERDEN GÖRSELLER

EĞİTİMLERDEN GÖRSELLER

EĞİTİMLERDEN GÖRSELLER

EĞİTİMLERDEN GÖRSELLER

VETERİNER İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Ümraniye Belediyesi Veteriner Hizmetleri Kısa Sunumu

Travmalarda Acil Müdahale Sunumu

Dahili Vakalarda Acil Müdahale Sunumu

KISALTILMIŞ
PDF

LÜTFEN
PROFESYONEL
DESTEK
ALINIZ.

